

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Marianny Reiffovej a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa Š. S. bytom v P., zastúpeného JUDr. V., advokátom v S., proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o výšku úrazovej renty, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 17. februára 2009, č. k. 3Sp/60/2008-34, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo 17. februára 2009, č. k. 3Sp/60/2008-34 **m e n í** tak, že rozhodnutie odporkyne z 19. mája 2008 č. 222-3276/2008, identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia X. **z r u š u j e** a vec jej **vracia** na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Odporkyňa **je povinná** titulom náhrady trov konania zaplatiť navrhovateľovi sumu 71,92 € ako trovy právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu navrhovateľa JUDr. K. do desať dní od doručenia rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Prešove rozsudkom zo 17. februára 2009, č. k. 3Sp/60/2008-34, potvrdil rozhodnutie z 19. mája 2008 č. 222-3276/2008, identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia X., ktorým odporkyňa priznala navrhovateľovi úrazovú rentu podľa § 272 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o sociálnom poistení“) vo výške 4.075,-Sk od 1. januára 2004, ktorá sa zvýšila od jednotlivých splátok v zmysle valorizačných pravidiel. Krajský súd považoval za správny právny záver odporkyne, že v prípade pochybností o správnosti výpočtu náhrady za stratu na zárobku, ktorú navrhovateľ poberal k 31. decembru 2003, je oprávnená vykonať vlastný výpočet výšky tejto náhrady a následne určiť podľa § 272 ods. 3 zákona o sociálnom poistení výšku transformovanej úrazovej renty. Poukázal pritom na rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. decembra 2007, sp. zn. 7 Sžso/69/2007 a z 27. septembra 2007, sp. zn. 6 So 135/2006.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Tvrdil, že odporkyňa mala pri určovaní výšky úrazovej renty vychádzať zo sumy 9 554 Sk a túto následne valorizovať, lebo navrhovateľ od pôvodného zamestnávateľa poberal náhradu za stratu na zárobku v takejto výške. Žiadal preto, aby odvolací súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na nové rozhodnutie a tiež žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia.

Odporkyňa žiadala rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Tvrdila, že bola povinná prepočítať výšku náhrady straty na zárobku ktorú mal poberať navrhovateľ podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, lebo suma 9 554 Sk ktorú mu zamestnávateľ vyplácal, nemohla byť transformovaná na úrazovú rentu z dôvodu, že nie je v súlade s právnymi predpismi, účinnými do 31. decembra 2003. Skutočnosť, že zamestnávateľ vyplácal navrhovateľovi sumu 9 554 Sk je podľa jej názoru právne bezvýznamná, lebo odporkyňa nie je viazaná touto sumou, ale právnymi predpismi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 250s v spojení s § 246c Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Podľa § 272 ods. 3 zákona o sociálnom poistení náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a náhrada za stratu na dôchodku, ktoré sa vyplácali k 31. decembru 2003, a nárok na ich výplatu trvá aj po tomto dni, sa považujú od 1. januára 2004 za úrazovú rentu, a to v sume, v akej patrili do 31. decembra 2003. Na zvyšovanie úrazovej renty platí § 82 primerane.

Zo spisov vyplýva, že skutkové okolnosti prípadu medzi účastníkmi neboli sporné. Navrhovateľ utrpel 27. apríla 1971 pracovný úraz, v dôsledku ktorého mu bola ku dňu 31. decembra 2003 vyplácaná náhrada za stratu na zárobku.

Výška tejto náhrady ku dňu 31. decembra 2003 nebola presne zistená, lebo správca konkurznej podstaty zamestnávateľa navrhovateľa vo svojich viacerých listoch rôzne informoval odporkyňa o výške náhrady za stratu na zárobku, ktorá bola navrhovateľovi vyplácaná. V podrobnostiach odkazuje odvolací súd na rozsudok krajského súdu.

Táto skutočnosť bola dôvodom, pre ktorý Najvyšší súd Slovenskej republiky už rozsudkom zo 17. decembra 2007, sp. zn. 7 Sžso/69/2007 zrušil skoršie rozhodnutie odporkyne vo veci určenia výšky úrazovej renty.

Zo spisov však vyplýva, že odporkyňa opäť rozpory vo výške náhrady za stratu na zárobku, ktorá bola navrhovateľovi vyplácaná k 31. decembru 2003 neodstránila a namiesto zistenia tejto výšky nad všetku pochybnosť, napr. vyžiadanim výpisov z účtu navrhovateľa resp. iných dokladov preukazujúcich výšku, v akej navrhovateľ túto náhradu poberal, ju sama vypočítala s nesprávnym odvolaním sa na právnu úpravu, účinnú do 31. decembra 2003.

Odvolací súd upozorňuje na nesprávne pochopenie oboch predchádzajúcich rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré sa zaoberali rovnakou problematikou. Ani zo zákona, ani zo žiadneho z citovaných rozsudkov nevyplýva oprávnenie odporkyne rozhodnutím určovať navrhovateľovi výšku náhrady za stratu na zárobku, ktorá mala byť vyplácaná k 31. decembru 2003 ani túto žiadnym spôsobom upravovať, ako to uvádza v napadnutom rozsudku krajský súd, resp. odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu.

Naopak, z vyššie citovaného ustanovenia zákona o sociálnom poistení vyplýva, že odporkyňa musí rešpektovať výšku náhrady za stratu na zárobku ktorá je občanovi vyplácaná k 31. decembru 2003 a ktorá sa od 1. januára 2004 v rovnakej výške transformuje na úrazovú rentu podľa zákona o sociálnom poistení a to bez ohľadu na to, či výška náhrady za stratu na zárobku bola určená dohodou, čo aj konkludentnou, medzi pracovníkom a zamestnávateľom, alebo rozhodnutím súdu.

Rovnaké závery vyplývajú z oboch rozhodnutí najvyššieho súdu a nasvedčuje im už v súčasnosti ustálená judikatúra najvyššieho súdu v tejto oblasti.

Prijatím zákona o sociálnom poistení a zmenou inštitútu zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú v súvislosti s pracovným úrazom alebo chorobou z povolania na inštitút úrazového poistenia zamestnávateľa s právom poškodeného na úrazovú rentu, nemôže dôjsť k zhoršeniu postavenia poškodených poberajúcich k 31. decembru 2003 od zamestnávateľa plnenia zo zodpovednosti za škodu.

Rovnako treba pre odporkyňu zdôrazniť, že podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky môžu štátne orgány konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Tento ústavný článok viaže aj odporkyňu, ktorej štát zveril rozhodovanie v oblasti práva sociálneho poistenia. Žiadne ustanovenie zákona neumožňuje ani neumožňovalo odporkyňi rozhodovať o výške náhrady za stratu na zárobku k 31. decembru 2003.

Z uvedených dôvodov sa odvolací súd nepovažoval rozsudok krajského súdu za vecne správny a námietky navrhovateľa považoval za dôvodné.

Odvolací súd preto Krajského súdu v Prešove zmenil, lebo neboli splnené podmienky na jeho zrušenie ani potvrdenie.

Vzhľadom na skutočnosť, že nie je úlohou súdov pri preskúvaní rozhodnutí správnych orgánov nahrádzať ich činnosť najmä pokiaľ ide o riadne zistenie skutkového stavu a rovnako tak nie je úlohou súdov dopĺňať resp. nahrádzať odôvodnenia rozhodnutí správnych orgánov, prípadne poskytovať výklad ich rozhodnutí, zrušil odvolací súd napadnuté rozhodnutie odporkyne a vrátil jej vec na ďalšie konanie a rozhodnutie s tým, že v ďalšom konaní bude správny orgán viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, za účelom riadneho zistenia skutočného stavu doplní dokazovanie v naznačenom smere, teda nad všetky pochybnosti zistí výšku náhrady za stratu na zárobku, ktorá bola navrhovateľovi vyplácaná k 31. decembru 2003, a vo veci opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie aj náležite odôvodní.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 OSP a úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej pomoci a jeden režijný paušál v celkovej výške 71, 92 €.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. januára 2010

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová